

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань екологічної політики та природокористування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-27-06; факс: 255-22-72

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони та збереження особливо цінних ділянок природних водойм та водотоків, внесений народними депутатами України Бондаренком О.В., Овчинниковою Ю.Ю., Криворучкіною О.В. та іншими народними депутатами України (реєстр. № 5413)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 28.04.2021 року Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 14 липня 2021 року (протокол № 91) розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони та збереження особливо цінних ділянок природних водойм та водотоків, внесений народними депутатами України Бондаренком О.В., Овчинниковою Ю.Ю., Криворучкіною О.В. та іншими народними депутатами України (реєстр. № 5413 від 21.04.2021р.).

Метою прийняття законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці до нього, є збереження у природному стані унікальних ділянок природних водойм та водотоків, що не зазнали антропогенного впливу або тих, де такий вплив є незначним (тобто ділянок річок, що наближені до референційних (еталонних) умов та відповідають класу екологічного стану масиву поверхневих вод «відмінний»), а також гармонізація національного природоохоронного законодавства із міжнародними нормами та природоохоронним законодавством Європейського Союзу.

Завданням законопроекту суб'єкти права законодавчої ініціативи визначили введення в національне законодавство окремої правової категорії «особливо цінна ділянка природних водойм та водотоків», встановлення вимог щодо визначення належності територій та об'єктів до особливо цінної ділянки природних водойм та водотоків, а також встановлення особливого правового режиму її охорони та використання.

Законопроектом пропонується внести зміни до Водного кодексу України та Земельного кодексу України, основні положення яких полягають, зокрема, у:

введенні поняття та наданні визначення терміну «особливо цінна ділянка природних водойм та водотоків»;

визначенні мінімальної ширину прибережної захисної смуги для особливо цінних ділянок природних водойм та водотоків;

встановленні підстав для визначення особливо цінних ділянок природних водойм та водотоків та визначенні особливого правового режиму їх охорони та використання.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України проінформувало, що в цілому підтримує законопроект та одночасно надало пропозиції до нього. Зокрема міністерство зазначило, що на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, в Україні впроваджуються положення Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики (далі - Водна рамкова директива). Законом України від 04.10.2016 № 1641-УШ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом» на законодавчому рівні закріплено інтегровані підходи в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом.

На виконання статті 13-2 Водного кодексу України відповідно до Водної рамкової директиви розробляються плани управління річковими басейнами (для 9 районів річкових басейнів України). Порядок розроблення плану управління річковим басейном затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.2017 № 336. Перші плани управління річковими басейнами мають бути подані до Кабінету Міністрів України на затвердження не пізніше 1 серпня 2024 року. Таким чином, вимоги статті 6 Водної рамкової директиви щодо охоронних зон вже враховано у структурі плану управління річковим басейном, а зміни запропоновані у законопроекті розширюють перелік таких зон (територій).

Крім того, Міндовкілля вважає, що затвердження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища методики віднесення ділянок природних водойм та водотоків до особливо цінних (положення статті 94-1, якою пропонується доповнити Водний кодекс України) є недоцільним, оскільки підстави для визначення особливо цінних ділянок природних водойм та водотоків вже визначені цією ж статтею.

Міністерство юстиції України надало до законопроекту деякі зауваження та пропозиції. Так, міністерство зазначило, що законопроект потребує взаємоузгодження із положеннями Закону України «Про природно-заповідний фонд» в частині встановлення режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду з урахуванням їх класифікації та цільового призначення, адже Закон України «Про природно-заповідний фонд України» не визначає, а законопроект не передбачає змін до цього Закону в частині встановлення режиму щодо охорони та використання особливо цінної ділянки природних водойм та водотоків шляхом врегулювання, зокрема, заборон та обмежень відповідної господарської та іншої діяльності.

Крім того, статтею 94-1 Водного кодексу України у редакції законопроекту передбачається визначити низку заборон та обмежень, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності на особливо цінних ділянках природних водойм та

водотоків. Мін'юст зазначає, що є незрозумілим, як саме забезпечуватиметься одночасне дотримання особливостей правового режиму особливо цінних ділянок природних водойм та водотоків, визначених законопроектом, та режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду України (зокрема, природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ згідно з абзацом третім частини першої статті 3 Закону України «Про природно-заповідний фонд України»), а також інших територій та об'єктів, що мають особливу цінність у розумінні цього Закону.

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру підтримує законопроект.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначило, що законопроект не суперечить законам, що регулюють бюджетні відносини, та Бюджетному кодексу України.

Міністерство економіки повідомило про відсутність зауважень та пропозицій до законопроекту.

Головне науково-експертне управління, проаналізувавши законопроект, висловило щодо його змісту ряд зауважень. Так, Головне управління зазначило, що у проекті не визначено як саме має (мають) встановлюватися «масив (масиви) поверхневих вод», який (які) отримують статус «особливо цінної ділянки природних водойм та водотоків», що може ускладнити застосування відповідних положень.

Відмітило, що не узгоджуються із Законом України «Про природно-заповідний фонд України» запропонована нова стаття 94-1 та нова редакція статті 94 Водного кодексу України в частині підстав для оголошення віднесених ділянок природних водойм та водотоків до особливо цінних - територією чи об'єктом природно-заповідного фонду України та таких, що охороняються та використовуються відповідно до вимог, встановлених Законом України «Про природно-заповідний фонд України».

Враховуючи вищевикладене, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони та збереження особливо цінних ділянок природних водойм та водотоків (реєстр. № 5413 від 21.04.2021р.), поданий народними депутатами України Бондаренком О.В., Овчинниковою Ю.Ю., Криворучкіною О.В. та іншими народними депутатами України, прийняти за основу.

Співдоповідачем при розгляді законопроекту від Комітету визначено народного депутата України, Голову підкомітету з питань лісових ресурсів, об'єктів тваринного та рослинного світу, природних ландшафтів та об'єктів природно-заповідного фонду Овчинникову Ю.Ю.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО